Quaderns de Vilaniu, 44: 5-6 (2003)

A PERE CATALÀ I ROCA, EN HOMENATGE I REGRACIAMENT

Jordi Pujol i Soley

Pere Català i Roca és una d'aquestes persones —per sort, en tenim moltes— sense les quals no hagués estat possible que la Catalunya vençuda de les dècades centrals del segle XX recollís anteriors herències i en fes testimoni de futur. A en Pere, això, li ve de nissaga, com a membre d'una distingida família de fotògrafs fundada a Valls pel pare, Pere Català i Pic, i continuada pel seu germà, l'enyorat Francesc Català-Roca, i per ell mateix.

Home polifacètic, tot i haver estat el creador d'un procediment de fotografia artística que ell anomena *fotografim* no n'ha tingut prou amb l'art de la imatge, tan valuós d'altra banda. En Pere s'ha sentit cridat des de ben jove per diversos camins que conflueixen, deixeu-m'ho dir així, en la gran plaça, o àgora, del patriotisme. D'un patriotisme integral. D'un catalanisme i, encara més, d'un nacionalisme de pedra picada que, per tant, no defalleix mai.

Per això ha fet aportacions erudites i editorials tan remarcables al món dels castells des del punt de vista del patrimoni històric i artístic, però també als castells que a Valls —insigne plaça castellera—, i avui a tants altres indrets, carrega i descarrega la nostra cultura popular i tradicional. Igualment, com tothom sap, ha estat promotor destacat de les modernes relacions entre Catalunya i l'Alguer, que entre tots hem de procurar aprofundir i, sobretot, preservar com a lligams de cultura, de solidaritat i de germanor en l'àmbit mediterrani i en el marc europeu.

Pere Català i Roca ens ha ofert també destacades monografies històriques i, d'altra banda, està vinculat per raons familiars a un segell tan singularment valuós com és Rafael Dalmau, Editor. Però el que m'interessa remarcar, sobretot, és que en Pere —al qual se li va atorgar la Creu de Sant Jordi l'any 1985— pertany a aquesta mena de gent a què m'he referit moltes vegades.

Aquestes persones, aquestes entitats, aquestes institucions que configuren la força tranquil·la i serena, constructiva i creadora de Catalunya. Una força que, malauradament, es pot atacar —i, de fet, s'ha atacat al llarg dels segles—, però que demostra que no es pot destruir. L'impuls intern gràcies al qual el nostre país, el nostre poble, han pogut superar tantes maltempsades i avui projecten el seu esdevenidor en el món.

En Pere Català és d'aquests, i tots ho sabem. Per això, amb motiu del seu vuitantè aniversari, hem de tenir per a ell frases d'homenatge, però, sobretot, mostres de regraciament. Sense gent com ell, i molts altres com ell, no hauríem remuntat el vol. Sense gent com Pere Català i Roca, Catalunya podria haver estat aquell poble vençut i anorreat que no és. I no ho és perquè s'ha redreçat sempre, i avui continua construint, amb la solidesa dels castells —de pedra, però també de batec humà— el seu futur.

Barcelona, setembre de 2003